

Студијски програм: Међународне студије, модули Европске студије и Студије савременог Балкана; Политички систем и привредни развој
Назив предмета: Европске економске интеграције
Наставник/наставници: доц. др Александар Милошевић, доц. др Ивана Радић Милосављевић, сарадник Огњен Драгичевић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је овладавање неопходним познавањем функционисања различитих облика регионалних економских интеграција. Поред основних теоријских приступа европској интеграцији, класификације и ефеката регионалних економских интеграција, изучавају се примери њиховог деловања у пракси (ЦЕФТА, ЕФТА, Европски економски простор), основи функционисања Економске и монетарне уније (ЕМУ) и финансијског система ЕУ, али и њиховог интеграционог потенцијала за земље у окружењу. Посебно се анализирају мотиви држава чланица за приступање Економској и монетарној унији као највишем облик интеграције европских држава, у коме постоји слобода кретања људи, добара, услуга и капитала, као и јединствени новац. Излажу се теоријске основе економске и монетарне уније, посебно кроз модел „оптималне новчане области“. Представљају се основни услови за егзистенцију јединственог новца, пре свега јединствено тржиште, регулаторни оквир, конвергенција националних економских политика, хармонизација правила понашања и постојање јединствене централне банке. Анализира се монетарна политика Европске централне банке, њена самосталност и одговорност. Указује се на феномен фискалног федерализма и проблем истовременог постојања јединствене монетарне политике и националних фискалних политика. Такође се разматра и проблем асиметричног развоја економске и монетарне интеграције и положај држава кандидата за чланство у (монетарној) Унији. Поред овог, посебна пажња ће бити посвећена разумевању структурних узрока и последица кризе ЕМУ. На крају, биће дат преглед споразума о економској интеграцији које је закључила ЕУ.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Способност анализирања процеса економске и монетарне интеграције али и разумевање функционисања Економске и монетарне уније као сложеног облика економске интеграције. Посебан исход предмета обухвата продубљено разумевање мотива држава за ступање у регионалне економске интеграције као и примена стеченог знања у реформама домаћих монетарних и финансијских институција у поступку преговора о приступању Европској унији.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Динамика европске економске интеграције у теорији (секторска интеграција и неофункционалистичка идеја преливања, либерална теорија међувладних односа и економска интеграција, институционализми и објашњење европске економске интеграције, критичка политичка економија: однос политичког и економског у европској интеграцији); Појам, врсте и нивои регионалних економских интеграција; Ефекти регионалних економских интеграција; Примери: ЦЕФТА, ЦЕФТА 2, ЕФТА, Европски економски простор; Теорија оптималне новчане области; Формирање монетарне уније; Јединствена валута – користи и трошкови; Европска централна банка – институционална структура, независност и одговорност; Монетарна политика Европске централне банке; Фискални федерализам; Фискалне политике и монетарна унија; Асиметричност економске и монетарне уније; Криза еврозоне и механизми њеног решавања; Споразуми о економској интеграцији чији је потписник Европска унија.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Вежбе, презентација, семинарски рад, дискусија, студијски истраживачки рад</p>
<p>Литература</p> <p>а) основна:</p>

1. Ивана Поповић Петровић, Предраг Бјелић, *Европска трговинска интеграција*, Завод за издавачку делатност Економског факултета, Београд, 2018, делови 1-2.
2. Ричард Болдвин, Чарлс Виплош, *Економија европских интеграција*, Датастатус, Београд, 2010, поглавља 10-11, 16-19.
3. Antje Wiener, Tanja A. Börzel, and Thomas Risse, *European Integration Theory* (Third Edition), Oxford University Press, 2018, Ch. 3, 4, 6, 10.
4. Markus K. Brunnermeier, Harold James, Jean-Pierre Landau, *The Euro and the Battle of Ideas*, Princeton University Press, 2016, Ch. 1-4.
5. Јанус Варуфакис, *А слаби трпе оно што морају*, Лагуна, Београд, поглавља 2-8.
6. Paul de Grauwe, *Економија монетарне уније*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Sremski Karlovci, 2004 (поглавља: 1, 3, 7)
7. Giandomenico Maione, *Rethinking the Union of Europe Post-Crisis*, Cambridge University Press, 2014, Ch. 1, 3,5.

б) допунска:

Џозеф Стиглиц, *Евро*, Академска књига, Београд, 2016; Richard Pomfret, *The Economic Integration of Europe*, Harvard University Press, 2021; Enrico Spolaore, *The Political Economy of European Integration*, NBER Working Paper 21250, DOI 10.3386/w21250, 2015; Ashoka Mody, *Euro Tragedy: A Drama in Nine Acts*, Oxford University Press, 2018; Harold James, *Making the European Monetary Union*, The Belknap Press of Harvard University Press, 2012; Antje Wiener, Tanja A. Börzel, and Thomas Risse, *European Integration Theory* (Third Edition), Oxford University Press, 2018, Ch. 1-2, 5, 7-9, 10, 11-13; Janis Varufakis, *Ima li ovdje odraslih*, Sandorf, Zagreb, 2018; David Marsh, *The Euro: The Battle for the New Global Currency*, Yale University Press, 2011; Matthias Matthijs, Mark Blyth (Eds.), *The Future of the Euro*, Oxford University Press, 2015; Chad Damro, Heins Elke, Scott Drew (Eds.), *European Futures*, Routledge, 2021.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15*2=30	Практична настава: 15*(1+1)=30
------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе, презентација, дискусија, семинарски рад, студијски истраживачки рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
презентација	30		